

BIOGRAM ROZSZERZONY

1. ARTYKUŁY

1. *Refleksja nad granicami języka i mowy w obliczu odkryć zoosemiotyki.* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2021, 7(1), s. 1–53.
2. *Gramatyka języka w komputerze mózgu i programie umysłu. W poszukiwaniu realnego cerebralnie i mentalnie modelu składni.* „Logopedia Silesiana” 2019, 8, 31 s. 71–93.
3. *Parser gramatyczny i jego strategie poznawcze. Kilka uwag na temat syntaksy i percepcji.* „Logopedia Silesiana” 2019, 8, s. 94–123.
4. *Małpia gramatyka? Porównanie potencjału kombinatorycznego ludzi i szympanсів (studium przypadku).* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2017, 3, s. 109–127.
5. *Studia nad filogenezą języka i mowy jako zwierciadło, w którym przeglądamy się nowoczesne koncepcje lingwistyczne.* „Teksty z Ulicy. Zeszyt memetyczny” 2017, 18, s. 81–115.
6. *Która gramatyka jest realna psychologicznie? Wybrane modele lingwistyczne na tle wyników badań eksperymentalnych.* „Forum Lingwistyczne” 2017, 4, s. 79–94.
7. *Badania eksperymentalne w zakresie semantyki języka naturalnego. Przyczynek do dyskusji nad realnością psychologiczną hipotez lingwistycznych.* „Postscriptum Polonistyczne” 2017, 1(19), s. 11–26.
8. *Transformacje morfosyntaktyczne w badaniach eksperymentalnych, czyli lingwistyka między matematyką a psychologią.* „Białostockie Archiwum Językowe” 2017, 17, s. 11–28.
9. *Przetwarzanie języka/mowy w umyśle/mózgu na tle wyników wybranych eksperymentów neurolingwistycznych.* „Logopedia Silesiana” 2016, 5, s. 54–80.
10. *W kręgu modeli neurolingwistycznych: wybrane propozycje i wstępne interpretacje.* „Logopedia Silesiana” 2016, 5, s. 31–53.
11. *Ile zwierzęcia w człowieku? Kategoria ZWIERZĘ w ludzkim mózgu, umyśle i języku.* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2016, 2, s. 73–81.
12. *O językowej naturze istot nienarodzonych (na tle właściwości walencyjnych implikujących je czasownikowych predykatów).* „Linguistica Copernicana” 2016, 13, s. 217–237.

13. *Gramatyka w komputerze. O dydaktycznych pożytkach płynących ze spotkań lingwistyki z informatyką.* W: *Edukacja polonistyczna jako zobowiązanie. Powszechność i elitarność polonistyki.* Red. E. Jaskółowa, D. Krzyżyk, B. Niesporek-Szamburska, M. Wójcik-Dudek. Katowice 2016, s. 429–445.
14. *Jak mózg/umysł przetwarza język/mowę? Zarys pewnego scenariusz.* „Polonica” 2016, XXXVI, s. 111–144.
15. *Czy język mógł powstać samorzutnie? O pewnej koincydencji w ewolucji języka.* W: *Biological Turn. Idee biologii w humanistyce współczesnej.* Red. D. Wężowicz-Ziółkowska, E. Wieczorkowska. Katowice 2016, s. 130–145.
16. *Przyczynek do studiów nad biologiczną ewolucją komunikacji. Na tropie pewnej hipotezy.* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2015, 1, s. 133–147.
17. *Polskie przyimki prefigowane (próba opisu generatywnego).* „Studia Językoznawcze. Synchroniczne i diachroniczne aspekty polszczyzny” 2015, XIV, s. 391–406.
18. *O propozycjach klasyfikacji jednostek mowy ludzkiej – polemicznie.* „Forum Lingwistyczne” 2015, 2, s. 123–138.
19. *Przegląd badań z zakresu semantyki językoznawczej prowadzonych w Polsce po 1989 r.* „Język Polski” 2015, XCV, 1-2, s. 13–30.
20. *Co językoznawca może (po)wiedzieć o prawdzie? Analiza semantyczna jednostki JEST PRAWDĄ, ŻE P.* „Prace Filologiczne” 2014, LXV, s. 303–315.
21. *Modele lingwistyczne – ile i dla kogo? W: Maiuscula linguistica. Studia in honorem Professori Matthia Grochowski sextuagesimo quinto dedicata.* Red. A. Moroz, P. Sobotka, M. Żabowska, Warszawa 2014, s. 339–354.
22. *O granicach werbalizacji, czyli „ile” i „co” można wyrazić w języku? Próba sformułowania problemu,* „Forum Lingwistyczne” 2014, 1, s. 51–63.
23. *Zarys przyszłej klasyfikacji dyscyplin językoznawczych (kilka porządkujących uwag).* „Issledowanija po sławiańskim jazykam” 2014, 19-1, s. 143–155.
24. *„O drabinie bytów” w języku.* „Speculum Linguisticum” 2014, 1, s. 9–22.
25. *Niektóre właściwości gramatyczne i semantyczne leksemu BÓG.* „Polonica” 2013, XXXIII, s. 179–193.
26. *Kim (czym) jest zwierzę i kto (co) jest zwierzęciem? Garść uwag językowych.* „Linguistica Copernicana” 2013, 1(9), s. 183–202.
27. *Fenomenologia lingwistyczna, czyli o „chmurce filozofii w kropli lingwistyki” (na marginesie książki A. Bogusławskiego pt. A Study in the Linguistics-Philosophy*

- Interface*). W: *Linguarum silva. Tom 2. Słowo – znaczenie – relacja w języku i w tekście*. Red. B. Mitrenga. Katowice 2013, s. 215–225.
28. *Językoznawstwo współczesne na tle koncepcji programów badawczych I. Lakatosa*. „*Linguistica Copernicana*” 2013, 2(10), s. 235–254.
29. *O przyimku NA PODSTAWIE [CZEGOŚ]*. *Od podstaw i nie bez podstaw*. „*Kwartalnik Językoznawczy*” 2013, 1(3), s. 31–48.
30. *Co to jest życie? Preliminaria semantyczne*. „*Linguistica Copernicana*” 2012, (1)7, s. 191–208.
31. *O wynikaniu w języku (szkic semantyczny)*. „*Polonica*” 2012, XXXII, s. 119–131.
32. *Opozycja „człowiek (umysł) – maszyna (komputer)” w języku. Głos językoznawczy w dyskusji nad sztuczną inteligencją*. W: *Linguarum silva. Tom 1. Opozycja – przeciwieństwo – kontrast w języku i tekście*. Red. B. Mitrenga. Katowice 2012, s. 15–36.
33. *Kilka uwag o znaczeniu czasownika ZASTANAWIAĆ SIĘ*. „*Prace Językoznawcze*” 2012, XIV, s. 201–211.
34. *O szaleństwie w języku, czyli na manowcach umysłu (na przykładzie czasownika OSZALEĆ)*. „*LingVaria*” 2012, 14, s. 23–38.
35. *Polskie czasowniki wnioskowania – stan badań, hipotezy i perspektywy*. „*Issledowanija po sławiańskim jazykam*” 2012, 17-1, s. 35–49.
36. *O semantyce poruszeń umysłu, czyli o „ruchu myśli w języku” (na przykładzie wyrażenia KTOŚ KRAŻY MYŚLAMI WOKÓŁ KOGOŚ/CZEGOŚ)*. „*Kwartalnik Językoznawczy*” 2012, 2(10), s. 49–65.
37. *Co mogę (po)wiedzieć o wiedzy, komunikacji i myślach zwierząt? Rekonesans semantyczny*. „*Linguistica Copernicana*” 2011, 2(6), s. 47–62.
38. *O przecuciach, czyli między tajemnicą a inferencją*. „*Linguistica Copernicana*” 2011, 1(5), s. 111–123.
39. *Czytać w czyichś oczach, czyli od inferencji do empatii*. „*Prace Filologiczne. Seria Językoznawcza*” 2011, LXII, s. 185–194.
40. *Snując domysły na temat znaczenia czasownika DOMYŚLIĆ SIĘ*. „*Język Polski*” 2011, XCI, 5, s. 335–342.
41. *Pierwej rozważ, potem odważ... Rozważania semantyczne o czasowniku ROZWAŻAĆ*. „*Kwartalnik Językoznawczy*” 2011, 4(8), s. 33–48.
42. *Portret semantyczny czasownika ZWĘSZYĆ. Od zmysłu do umysłu*. „*Poradnik Językowy*” 2010, 3, s. 43–53.

43. *Jak opisywać czasowniki rozumowania?* W: *Język polski wczoraj, dziś i jutro*. Red. B. Czopek-Kopciuch, P. Żmigrodzki. Kraków 2010, s. 120–128.
44. *Czasowniki rozumowania w perspektywie semantyczno-leksykalnej*. „Polonica” 2010, XXX, s. 109–122.
45. *Kilka uwag o znaczeniu jednostki ROZUMOWANIE*. W: *Świat ukryty w słowach, czyli o znaczeniu gramatycznym, leksykalnym i etymologicznym*. Red. I. Generowicz, E. Kaczmarska, I. M. Doliński. Warszawa 2009, s. 299–310.
46. *Wokół czasownika ZGADNAĆ (studium semantyczne)*. „Linguistica Copernicana” 2009, 2(2), s. 81–94.
47. *Semantyka i składnia czasownika ODKRYĆ*. „LingVaria” 2009, 2(8), s. 47–57.
48. *O czasowniku UOGÓLNIĆ (analiza semantyczna)*. W: *W kręgu teorii. Studia językoznawcze dedykowane Profesorowi Kazimierzowi Polańskiemu in memoriam*. Red. H. Fontański, R. Molencki, O. Wolińska. Katowice 2009, s. 151–160.
49. *Semantyczna i składniowa charakterystyka jednostek leksykalnych zawierających segment UZASADNIĆ*. W: *Z zagadnień leksykalno-semantycznych. Wokół słów i znaczeń III*. Red. B. Milewska, S. Rzedzicka, Gdańsk 2009, s. 267–276.
50. *Składnia czasownika ARGUMENTOWAĆ w perspektywie semantyczno-generatywnej (próba analizy metalingwistycznej)*. „LingVaria” 2008, 2(6), s. 29–39.
51. *O treściowej zawartości czasowników z segmentami ARGUMENTOWAĆ i UARGUMENTOWAĆ*. „Poradnik Językowy” 2008, 6, s. 3–13.
52. *Semantyka i składnia wybranych czasowników rozumowania*. W: *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji II*. Red. M. Rutkowski, K. Zawilska. Olsztyn 2008, s. 36–47.
53. *O znaczeniu i gramatycznej budowie wybranych polskich czasowników rozumowania*. W: *Z zagadnień leksykologii i leksykografii języków słowiańskich*. Red. J. Kamper-Warejko, I. Kaproń-Charzyńska. Toruń 2008, s. 215–223.
54. *Semantyczny opis przyimkowych jednostek języka o postaci W ŚRODKU, NA ŚRODKU, POŚRODKU*. W: *Studia nad współczesną polszczyzną. Gramatyka, semantyka, pragmatyka*. Red. A. Dobaczewski, Toruń 2007, s. 227–239.
55. *Frazy z przyimkami wtórnymi WE WNEŹTRZU i W ŚRODKU w modelu składni generatywnej*. „Polonica” 2007, XXVIII, s. 83–91.
56. *Semantyczno-składniowy opis fraz przyimkowo-nominalnych, zawierających wyrażenia W GŁĘBI i W OBRĘBIE*. „Poradnik Językowy” 2006, 5, s. 23–38.

57. *O przyimkach graficznie złożonych WE WNEŹTRZU i W ŚRODKU, czyli od składni syntetycznej do analitycznej.* W: *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji.* Red. A. Naruszewicz-Duchlińska, M. Rutkowski, Olsztyn 2006, s. 66–73.
58. *Aporie w semantyce leksykalnej (na przykładzie semantycznego opisu wyrażenŹ WEWNĄTRZ, WE WNEŹTRZU i NA ZEWNĄTRZ).* „Polonica” 2005, XXIV–XXV, s. 157–171.
59. *O świadomości leksykograficznej kandydatów na polonistów (na podstawie badań ankietowych).* „Poradnik Językowy” 2005, 5, s. 3–21. (współautorzy: Źmigrodzki P., Ulitzka E.)
60. *O zastosowaniu teorii algorytmów w dydaktyce języka polskiego jako języka obcego.* „Postscriptum” 2005, 2(50), s. 79–95.
61. *Algorytmizacja gramatyki i ortografii – teoria oraz jej wykorzystanie w praktyce.* „Roczniki Humanistyczne. Językoznawstwo” 2004, 52, 6, s. 149–180.
62. *Mereologiczna charakterystyka niektórych relacji przestrzennych.* „Congress. Kwartalnik naukowy” 2003, 1, s. 6–11.
63. *Algorytmiczne nauczanie gramatyki – teoria oraz wnioski do praktyki (2).* W: *Studencki ruch naukowy – wyzwania XXI wieku. Materiały Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych. Siedlce 15–16 kwietnia 2002 r.* Red. K. Jankowski, I. Kabzińska. Siedlce 2003, s. 46–50.
64. *Twierdzenie Gödla a problem zupełności i niesprzeczności modeli generatywnych.* „Polonica” 2002, XXI, s. 193–202.
65. *Algorytmiczne nauczanie gramatyki – teoria oraz wnioski dla praktyki (1).* W: *Szczególne problemy człowieka i edukacji u progu XXI wieku. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Bogdanowi Snochowi.* Red. S. Podobiński, U. Ordon, E. Skoczyła-Krotla, A. Siedlaczek. Częstochowa 2002, s. 383–390.
66. *Składnia negacji w zdaniach ekstensjonalnych (2).* W: *Wokół archeologii słów i ich funkcjonowania. Księga Jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Andrzejowi Bańkowskiemu.* Red. S. Podobiński, M. Lesz-Duk. Częstochowa 2001, s. 165–174.
67. *Składnia negacji w zdaniach ekstensjonalnych (1).* W: *Gramatyka – język – świat. Zeszyt Studenckiego Koła Naukowego Językoznawców Uniwersytetu Śląskiego.* Red. P. Źmigrodzki. Katowice 2001, s. 7–17.

2. KSIĄŻKI

Publikacje naukowe

Monografie

1. *Od przesłanki do konkluzji. Polskie czasowniki wnioskowania.* Katowice 2013. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 352 s.
2. *Przymyki lokatywno-inkluzyjne we współczesnym języku polskim W GŁĘBI, W OBREMBIE, W ŚRODKU, WE WNĘTRZU.* Katowice 2008. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 151 s.

Publikacje dydaktyczne

Podręczniki

1. *Język w świetle odkryć nauki.* Kraków 2011. Wydawnictwo Petrus, 453 s.
2. *Najnowszy podręcznik gramatyki języka polskiego.* Kraków 2011. Wydawnictwo Petrus, 332 s. (współautor: Polański E.)

Poradniki

1. *Nauka o języku w teorii i zadaniach. Szkoła średnia.* Warszawa 2007. Dom Wydawniczy Bellona, 200 s.
2. *Nauka o języku w teorii i zadaniach. Gimnazjum.* Warszawa 2006. Dom Wydawniczy Bellona, 213 s.
3. *Nauka o języku w teorii i zadaniach. Szkoła podstawowa.* Warszawa 2006. Dom Wydawniczy Bellona, 184 s.
4. *Powtórka z gramatyki. Liceum.* Warszawa 2005. Wydawnictwo Skrypt, 182 s.
5. *Powtórka z gramatyki. Gimnazjum.* Warszawa 2004. Wydawnictwo Skrypt, 128 s.
6. *Powtórka z gramatyki. Szkoła podstawowa.* Warszawa 2004. Wydawnictwo Skrypt, 96 s.
7. *Dyktanda z wyjaśnieniami pisowni trudnych wyrazów.* Warszawa 2004. Wydawnictwo Skrypt, 151 s. (współautor: Chrzanowski M.)
8. *Ortografia, co w szóstkę trafia. Reguły, zasady, setki przykładów. Proste sposoby ustalania pisowni każdego wyrazu.* Warszawa 2002. Wydawnictwo Skrypt, 72 s.

Leksykony

1. *Leksykon wiedzy o języku polskim. Nie tylko dla uczniów.* Kraków 2010. Wydawnictwo Petrus, 321 s. (współautor: Polański E.)
2. *Szkolny słownik wiedzy o języku.* Warszawa 2005. Wydawnictwo Skrypt, 192 s.

Słowniki

1. *Słownik języka polskiego z frazeologizmami i przysłowiami.* Warszawa 2005/2008. Przedsiębiorstwo Wydawniczo-Handlowo-Usługowe Arti Centrum, 526 s. (współautorzy: Polański E., Dereń E.)
2. *Słownik języka polskiego.* Katowice 2005. Wydawnictwo Videograf II, 814 s. (współautorzy: Polański E., Szopa M.)
3. *Słownik ortograficzny w wyrażeniach.* Wrocław 2005. Wydawnictwo Europa, 446 s. (współautorzy: Polański E., Kita M., Dereń E.)
4. *Słownik języka polskiego.* Katowice 2004. Wydawnictwo Videograf II, 688 s. (współautorzy: Polański E., Szopa M.)
5. *Słownik ortograficzny z regułami pisowni i interpunkcji.* Warszawa 2001. Wydawnictwo Skrypt, 692 s. (współpraca z: Polański E.).